

رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی

دوره ۲، شماره ۶، پاییز ۱۳۹۳

ص ص: ۸۳-۹۷

تحلیل عاملی قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای توسعه ورزش قهرمانی ایران

لقمان کشاورز^{۱*} - ابوالفضل فراهانی^۲ - علی صادقی^۳

۱. دانشیار گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران ۲. استاد گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران،

ایران ۳. عضو هیأت علمی، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۳/۱۲/۰۷، تاریخ تصویب: ۱۳۹۴/۰۵/۱۸)

چکیده

هدف از پژوهش حاضر تحلیل عاملی نقاط قوت، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای توسعه ورزش قهرمانی ایران بود. جامعه آماری تحقیق شامل مدیران و متخصصان حوزه ورزش قهرمانی و اعضای هیأت علمی رشته‌های تربیت بدنی دانشگاه‌های کشور به تعداد ۸۵۰ نفر بود. در بخش کیفی از نظر ۲۵ تن از متخصصان ورزش قهرمانی به‌طور هدفمند استفاده شد و در بخش کمی با استفاده از جدول مورگان ۲۶۵ نفر به‌طور تصادفی - طبقه‌ای برای نمونه تحقیق برگزیده شدند. برای دستیابی به اهداف تحقیق با استفاده از روش دلفی فهرستی از قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای توسعه ورزش قهرمانی ایران تهیه و بر مبنای آنها، پرسشنامه محقق‌ساخته ۶۱ سؤالی تهیه شد و در اختیار آزمودنی‌ها قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات جمع‌آوری شده در بخش کیفی از روش دلفی، و در بخش کمی از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی از جمله تحلیل عاملی تأییدی با کمک دو نرم‌افزار AMOS و SPSS استفاده شد. نتایج نشان داد برای توسعه ورزش قهرمانی ۱۰ قوت، ۱۵ ضعف، ۶ فرصت و ۱۶ تهدید وجود دارد. در پایان توصیه می‌شود مسئولان ورزش برای توسعه ورزش قهرمانی به نتایج و توصیه‌های ارائه شده در پژوهش حاضر توجه کنند.

واژه‌های کلیدی

توسعه، نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها، تهدیدها، ورزش قهرمانی.

مقدمه

در هزاره سوم ورزش قهرمانی از یک مقوله صرف رویداد ورزشی خارج و به‌عنوان ابزار رقابتی توسط کشورها استفاده می‌شود. به‌طوری‌که بسیاری از کشورها با برنامه‌ریزی‌های بلندمدت، سرمایه‌گذاری‌های هنگفت، حمایت‌های مالی، مادی، سیاسی، اقتصادی و معنوی در تلاش‌اند سطح ورزش قهرمانی کشور خود را ارتقا بخشند و با میزبانی و حضور در رقابت‌های مهم بازی‌های المپیک، بازی‌های آسیایی، مسابقات جهانی، آسیایی و بین‌المللی علاوه بر ایجاد شور و نشاط در بین شهروندان، موفقیت‌ها و توانمندی‌های ورزشی، اقتصادی و سیاسی خود را به جهانیان نشان دهند. در این زمینه می‌توان به سخنرانی‌های رهبر چین در مراسم افتتاحیه بازی‌های المپیک ۲۰۰۸ اشاره کرد که عنوان کرد برگزاری مراسم افتتاحیه و مسابقات المپیک بخشی از قدرت چین است (۲۰). بر این اساس موفقیت در ورزش قهرمانی و توسعه آن در هر کشوری مستلزم شناخت دقیق قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای ورزش قهرمانی آن کشوری است، چراکه ورزش قهرمانی هر کشوری با وضعیت اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی آن کشور در ارتباط است (۱۰) و به همین دلیل قوت‌ها، ضعف‌ها، تهدیدها و فرصت‌های ورزش قهرمانی کشورها با تغییر در عوامل مزبور می‌تواند دچار دستخوش تغییرات شود. در این زمینه می‌توان به محدودیت‌های اعزام تیم‌های ورزشی به رقابت‌های بین‌المللی در سال ۱۳۹۱ اشاره داشت که به دلیل تحریم‌های اقتصادی و مشکلات به‌وجودآمده، اعتبارات وزارت ورزش و جوانان کاهش یافت و به تبع آن بودجه فدراسیون‌های ورزشی نیز با چالش مواجه شد. از سویی دیگر بررسی پیشینه مرتبط با ورزش قهرمانی و تعیین نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها به‌ویژه تحقیقات انجام‌گرفته در داخل کشور بیانگر این است بیشتر تحقیقات به‌صورت

کیفی و از دیدگاه خبرگان انجام گرفته یا به یک جزء از ورزش قهرمانی پرداخته شده است (۱۵، ۷، ۴، ۱). در این زمینه نتایج پژوهش حسینی و همکاران (۱۳۹۲) بیانگر این است که برخی نقاط ضعف، قوت، فرصت‌ها و تهدیدهای استعدادیابی در ورزش قهرمانی کشور عبارتند از وجود پایگاه‌های استعدادیابی در استان‌ها، گسترش هیأت‌های ورزشی در سطح کشور، فعال نبودن آموزش و پرورش در استعدادیابی، بی‌توجهی به تلاش مربیان متخصص در امر کشف و پرورش استعدادها، ضعف همکاری مناسب بین پایگاه‌های استعدادیابی و قهرمانی با هیأت‌های ورزشی، کثرت جمعیت جوان کشور، توجه مسئولان به ورزش قهرمانی، توجه به ارتقای سطح فنی ورزش قهرمانی بانوان کشور در سال‌های اخیر، تمرکز مسئولان و رسانه‌های گروهی بر نتیجه‌گرایی، ضعف اقتصادی و معیشتی خانواده‌های دارای استعداد و محدودیت‌های شرکت دختران و پسران در رقابت‌های ورزشی (۳). نتایج پژوهش خسروی‌زاده و همکاران (۱۳۸۸) نشان داد برخی از نقاط قوت، ضعف، تهدیدها و فرصت‌های کمیته ملی المپیک عبارتند از توان بالقوه فکری و اجرایی در ورزش قهرمانی، حمایت مالی از فدراسیون‌های ورزشی، وجود مدیران تحصیلکرده و مجرب، حاکمیت نگرش برنامه‌محوری، وابستگی شدید مالی به دولت، استفاده اندک از توان و ظرفیت کمیسیون‌های تخصصی، نداشتن کرسی‌های مؤثر در مجامع بین‌المللی ورزشی، نقش ورزش در غرور و افتخارات ملی، دیدگاه مثبت مسولان تراز اول کشور به ورزش قهرمانی، امکان بهره‌گیری از نیروهای متخصص و مجرب علوم ورزشی، افزایش اقبال عمومی به‌ویژه بانوان به ورزش، تأثیر مسائل سیاسی بر عملکرد سازمان‌های ورزشی، نبود سیستم مناسب گزینش، حفظ و ارتقای مربیان نخبه کشور و فقدان شایسته‌سالاری در تعیین مدیران ورزشی

ورزشی به‌طور غیرمنظم، وجود بستر مناسب برای سرمایه‌گذاری در ورزش، همکاری دستگاه‌های مختلف با وزارت ورزش و تفریحات، حامیان مالی داخلی و خارجی علاقه‌مند برای مشارکت در فعالیت‌های ورزشی و منابع مالی خارجی در دسترس (۱۳). نتایج پژوهش فدراسیون ورزش سه‌گانه ایالات متحده^۲ (۲۰۱۴) مؤید این است که برخی نقاط قوت و ضعف و فرصت‌ها و تهدیدهای ورزش سه‌گانه این کشور عبارتند از ارتباطات بین‌المللی، تصویر مناسب از ورزش در جامعه، افزایش سرمایه‌گذاری دولت در ورزش، افزایش تماشاگران ورزشی، افزایش پوشش تلویزیونی از برنامه‌های ورزشی، افزایش سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش، فقدان منابع مالی کافی، ورزشکاران محدود، دوپینگ، مشکلات اقتصادی عمومی، امکانات محدود ورزشی، منابع متنوع مالی، منابع انسانی زیاد، حامیان مالی قدرتمند خارجی، کیفیت برنامه‌ها، دانش مطلوب، ارتباطات داخلی ضعیف، تعهد کم، عدم انتقال مناسب دانش موجود، مدیریت ضعیف و کار تیمی ضعیف (۱۸). فدراسیون هاکی نیوزیلند^۳ (۲۰۱۲) برای تدوین راهبردهای این فدراسیون ابتدا نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای این فدراسیون را تبیین کرد که برخی از آن‌ها عبارتند از وضعیت مناسب علاقه‌مندان به هاکی در سنین مختلف، عملکرد مطلوب مدیران فدراسیون، نگهداری مناسب از تجهیزات و زیرساخت‌ها، تعداد مناسب داوطلبان، تقویت برندها، بهبود کیفیت مسابقات و خلق ارزش، وجود سیستم آنلاین از مدیریت نگهداری اطلاعات در هاکی، تقویم عملیاتی شفاف، تغییر مستمر و نظام‌مند در بین اعضای تیم ملی بر حسب شایسته‌سالاری، افزایش اعتبارات، عملکرد مالی شفاف، محصولات کم‌ارزش و فاقد قابلیت تجاری، هزینه بالای نگهداری از تجهیزات و زیرساخت‌ها، پراکندگی جغرافیایی

کشور (۴). نتایج پژوهش باقرپور (۱۳۸۷) نشان داد که رقابت اولین انگیزه شرکت در ورزش قهرمانی ورزشکاران محسوب می‌شود و پس از آن سایر انگیزه‌ها قرار دارند. یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد که با شناخت انگیزه‌ها و دلایل شرکت افراد و همچنین شناخت سایر ویژگی‌های فردی و اقتصادی اجتماعی می‌توان سیاستگذاری و برنامه‌ریزی خوبی را با توجه به شرایط فرهنگی و زیست‌بومی هر شهر و منطقه اعلام کرد (۱). نتایج پژوهش موسوی، حبیبیان و صفانیا (۲۰۱۲) در پژوهشی مؤید این است که برخی قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای ورزش کشتی ایران عبارتند از کمیت مناسب دوره‌های آموزشی، دسترسی به اطلاعات مورد نیاز و به‌روز، حمایت مالی و معنوی نهادهای ورزشی بالادستی از کشتی، حمایت بخش خصوصی از کشتی، حمایت مادی و معنوی از قهرمانان کشتی، تأثیر کشتی در موقعیت اجتماعی ورزشکاران، اقبال عمومی از کشتی، حمایت رسانه‌ها از کشتی، وجود ارزش‌های معنوی در کشتی، تماشاگران زیاد در مسابقات کشتی، برنامه‌ها و تجهیزات مناسب برای قهرمانان کشتی، ارتباط مناسب بین دانش‌آموزان و باشگاه‌های کشتی، دوپینگ، ممانعت والدین برای ادامه ورزش کشتی توسط فرزندان، آسیب دیدگی زیاد در کشتی (۱۵). یافته‌های ماکاتو^۱ و همکاران (۲۰۱۳) در پژوهشی نشان داد برخی نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای ورزش آفریقای جنوبی عبارتند از بستر موجود برای رشد بیشتر، منابع انسانی توانمند، پخش مناسب ورزش از رسانه‌ها، برنامه‌های آموزشی موفق، ساختار نامناسب، فقدان برنامه‌های دانش‌افزایی، نظارت و کنترل ضعیف، تعهد کم به اجرای برنامه‌ها و سیاست‌های تدوین‌شده، درخواست میزبانی رویدادهای بین‌المللی سازماندهی‌نشده، تغییر در چشم‌انداز، نظام مدیریت عملکرد ناموفق، گسترش نهادهای

2. Pan American Triathlon Confederation
3. New Zealand Hockey Federation

1. Makoto

برای برگزاری مسابقات، رقابت‌های ملی با کیفیت پایین، حمایت‌های دولتی و انجمن‌ها، فقدان سرمایه‌گذاری در کوتاه‌مدت برای تغییرات مورد نیاز و فقدان اعتبارات برای فعالیت‌های بین‌المللی سطح بالا (۱۷). نتایج پژوهش تقی بگلو، کهندل، دریانی و حیدری (۲۰۱۱) بیانگر این است که برخی نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای ورزش استان زنجان عبارتند از پتانسیل رشته‌های مختلف ورزشی، حضور تیم‌ها و نفرات استان در لیگ‌های برتر، متخصصان کارا و مؤثر در اداره کل ورزش و جوانان استان و شهرهای تابعه، کیفیت ضعیف اماکن و تأسیسات ورزشی استان، کمبود فضاهای ورزشی، محدودیت مربیان با دانش، محدودیت منابع مالی هیأت‌های ورزشی، استفاده تمام وقت از اماکن ورزشی استان، جایگاه مناسب ورزش قهرمانی استان در کشور، افزایش هزینه تجهیزات و کالاهای ورزشی و استفاده از نیروهای غیرورزشی در ورزش استان (۱۹). نظری و عابدی (۲۰۱۳) در مطالعه‌ای دریافتند برخی نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای ورزش استان اصفهان عبارتند از تیم مدیریتی توانمند، تفکر راهبردی، اعتقاد به ساختار پویا، بهره‌وری پایین، آگاهی کم منابع انسانی از وظایف خود، تعامل محدود مدیران با رسانه‌ها و مدیران استانی، جمعیت جوان کشور، توجه ویژه رسانه‌ها به ورزش، فقدان ساختار اداری مناسب تأییدشده برای دستیابی به مأموریت، نبود وحدت فرماندهی در ورزش استان، محدودیت در برخی رشته‌های ورزشی بانوان، محدودیت در منابع انسانی، امکانات و اعتبارات به‌ویژه در شهرستان‌های کوچک (۱۶). کاپلینادیو و کستاس^۱ (۲۰۱۰) در پژوهشی نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای برگزاری بازی‌های المپیک در کشور میزبان را برای توسعه ورزش را شناسایی کردند و نتایج پژوهش آنها نشان داد، داشتن اقتصاد قوی، امنیت،

زیرساخت عالی و ثبات سیاسی به‌عنوان نقاط قوت، ضعف زیرساخت‌ها، عدم حمایت اجتماعی، وسعت کم کشورها، عدم ثبات اقتصادی و سیاسی را به‌عنوان نقاط ضعف، توسعه گردشگری، فرهنگ، کیفیت زندگی، میراث زیرساختی رویداد و توسعه ورزش و سلامت در جامعه را به‌عنوان فرصت‌های میزبانی نشان دادند. همچنین تهدیدها را تحمیل هزینه، تخریب محیط و خطر ایجاد ناامنی و جابه‌جا کردن ساکنان بیان کردند. یافته‌های آنها مبین این بود که علاقه‌مندی تعداد زیادی از داوطلبان و حمایت مردم از برگزاری رویدادها می‌تواند نقطه قوتی برای شهر و کشور میزبان رویدادهای بزرگ بین‌المللی باشد و کمبود نیروی انسانی ماهر نیز نقطه ضعف این کشورها به‌شمار می‌رود (۱۲). نتایج پژوهش مایکل و دورسی^۲ (۲۰۰۲) نشان داد برخی نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای کمیته ملی المپیک زمبابوه عبارتند از رهبری متعهد و فداکار، حضور و تأثیر بین‌المللی، آمادگی ضعیف تیم‌ها برای شرکت در بازی‌ها، وجود برنامه‌های راهبردی فقط در بخش تجاری ورزش، ارتباط ضعیف با سازمان‌های ورزش و ذی‌نفعان، ترویج ارزش‌های ورزشی در مبارزه با جرایم، ایدز، فقر و بیکاری، افزایش دانش، مهارت، تجربه، و تعداد مربیان و مدیران، دستیابی به منابع مالی، موقعیت اقتصادی و سیاسی، دیدگاه بین‌المللی و خط‌مشی قانونی دولت در خصوص تجهیزات (۱۴). گودرزی و هنری (۱۳۸۶) در پژوهشی به طراحی نظام جامع ورزش کشتی ایران با هدف انجام مطالعات تطبیقی، تحلیل قوت‌ها و ضعف‌ها، تدوین راهبردی‌ها و مأموریت‌ها پرداختند. نتایج نشان داد برخی نقاط ضعف، قوت، فرصت‌ها و تهدیدهای فدراسیون کشتی عبارتند از وجود برنامه‌های علمی، امکانات پیشرفته و به‌روز کشورهای رقیب و اعتبارات مکفی، برگزاری

1. Kostas and Kaplindiou

2. Michael and Doorsi

پژوهش حاضر در صدد است ابتدا به‌صورت کیفی و با بهره‌مندی از نظر متخصصان ضعف‌ها، قوت‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای توسعه ورزش کشور را شناسایی و در مرحله بعد با بهره‌گیری از بدنه اجرایی ورزش قهرمانی کشور و همچنین صاحب‌نظران دانشگاهی این نقاط را به‌صورت کمی شناسایی کند (۱۱).

روش تحقیق

پژوهش حاضر از نوع آمیخته و ترکیبی از دو روش کیفی و کمی بود. جامعه آماری تحقیق شامل مدیران و اعضای هیأت اجرایی کمیته ملی المپیک، مدیران آکادمی ملی المپیک و پارالمپیک، مدیران حوزه ورزش قهرمانی و کارشناسان مرکز استعدادیابی وزارت ورزش و جوانان، رؤسای فدراسیون‌های ورزشی مرتبط با ورزش قهرمانی، مدیران و رؤسای پایگاه‌های قهرمانی و استعدادیابی مراکز استان‌های کشور، مدیران ادارات ورزش و جوانان استان‌ها، مربیان و مدیران تیم‌های ملی، اعضای هیأت علمی رشته‌های تربیت بدنی دانشگاه‌های کشور بودند (۸۵۰ نفر). برای نمونه تحقیق در بخش کیفی از نظرهای ۲۵ تن از مدیران و متخصصان ورزش قهرمانی استفاده شد که نمونه‌ها به‌طور هدفمند انتخاب شدند. در بخش کمی نیز با استفاده از جدول مورگان ۲۶۵ نفر به‌طور تصادفی - طبقه‌ای برای نمونه تحقیق برگزیده شدند. برای دستیابی به اهداف تحقیق با استفاده از روش دلفی فهرستی از قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای ورزش قهرمانی ایران تهیه و در سه مرحله با نظر متخصصان فهرست تهیه‌شده نهایی شد. سپس بر مبنای فهرست تهیه‌شده، پرسشنامه‌ای که حاوی قوت‌ها (۱۵ سؤال)، ضعف‌ها (۱۹ سؤال)، فرصت‌ها (۱۱ سؤال) و تهدیدها (۱۶ سؤال) بود، تهیه شد و در اختیار آزمودنی‌ها قرار گرفت. شایان ذکر است روایی صوری و محتوایی پرسشنامه را ۲۰ تن از متخصصان تأیید کردند و پایایی آن در یک مطالعه

مسابقات منظم در سطح آموزشگاه‌ها و دانشگاه‌ها، حمایت تشکیلاتی دولت و مسئولان قوای سه‌گانه، نبود مدیران شایسته و باکفایت در مدیریت هیأت‌ها، نبود برنامه مدون، عدم توجه به اصول علمی در آموزش و تربیت کشتی‌گیران و نبود مربیان شایسته (۹). نتایج پژوهش سیف پناهی شعبانی، گودرزی، حمیدی و خطیبی (۱۳۹۰) بیانگر این است که برخی از نقاط ضعف، قوت، فرصت‌ها و تهدیدهای توسعه ورزش قهرمانی استان کردستان عبارتند از فعال بودن پایگاه ورزش‌های قهرمانی، تعداد مکان‌های سرپوشیده و روباز وابسته به اداره کل، توجه در میزان استفاده از مشاوران علمی برای اتخاذ تصمیمات، نظام استعدادیابی در ورزش قهرمانی استان، بودجه ورزشی، نیروهای انسانی متخصص و کارآمد ورزشی در سطح اداره کل و شهرستان‌های تابعه، تعدد دانش-آموختگان رشته تربیت بدنی، نبود مؤسسات و شرکت‌های تولیدی و اسپانسر، مشکلات اقتصادی جامعه، ترک ورزش به‌دلیل مشکلات اقتصادی و معیشتی (۵). غفرانی و همکاران (۱۳۸۹) همان‌طور که بررسی مبانی نظری و ادبیات پیشینه مرتبط با موضوع پژوهش نشان می‌دهد بیشتر تحقیقات انجام‌گرفته مرتبط با توسعه ورزش قهرمانی به‌ویژه در داخل کشور به‌صورت کیفی و در یک بخش خاص از ورزش قهرمانی به شناسایی ضعف‌ها، قوت‌ها، فرصت‌ها و تهدیدها پرداخته‌اند و تحقیقات انجام‌گرفته به‌صورت کمی و به‌ویژه در زمینه شناسایی این نقاط از دیدگاه افرادی که در بدنه اجرایی و عملیاتی ورزش قهرمانی فعالیت دارند و باید مورد توجه قرار گیرند، محدود است. بنابراین از آنجا که خبرگان و مدیران ارشد بیشتر به‌صورت نظری و کلی با سازمان و حوزه ورزش قهرمانی آشنایی دارند و به‌زعم کاپلان و نورتون^۱ (۲۰۰۱) بین برنامه تئوریک و اجرای برنامه خلأ وجود دارد،

نتایج و یافته‌های تحقیق

جدول ۱ وضعیت جمعیت‌شناختی نمونه‌ها را نشان می‌دهد.

مقدماتی با ۳۰ آزمودنی و با آلفای کرونباخ ۰/۸۳ محاسبه شد. در ادامه برای تجزیه و تحلیل اطلاعات جمع‌آوری شده در بخش کیفی از روش دلفی و در بخش کمی از روش‌های آماری توصیفی میانگین، درصد فراوانی، جدول توزیع فرانی و روش‌های آماری استنباطی از جمله کولموگروف اسمیرنوف و تحلیل عاملی تأییدی با کمک دو نرم‌افزار AMOS و SPSS استفاده شد.

جدول ۱. وضعیت جمعیت‌شناختی نمونه‌ها

سن	سنی (سال)	رده
تعداد	۱۲	۲۵-۲۱
تعداد	۲۵	۳۰-۲۶
تعداد	۷۵	۳۵-۳۱
تعداد	۶۴	۴۰-۳۶
تعداد	۵۵	۴۵-۴۰
تعداد	۱۰	۵۰-۴۶
تعداد	۹	۵۵-۵۱
تعداد	۸	۶۰-۵۶
تعداد	۷	۶۱ و بیشتر
جنسیت	تعداد	جنسیت
تعداد	۱۹۰	بانوان
تعداد	۷۵	آقایان
تحصیلات	میزان	تحصیلات
تعداد	کارشناسی و کمتر	کارشناسی ارشد
تعداد	۸۰	دکتری
تعداد	۷۵	دکتری
سال فعالیت	۵ و کمتر از ۵ سال	سال فعالیت
تعداد	۶-۱۰	۱۱-۱۵
تعداد	۱۱-۱۵	۲۰-۱۶
تعداد	۲۰-۱۶	۲۵-۲۱
تعداد	۲۵-۲۱	۳۰-۲۶
تعداد	۳۰-۲۶	۳۱ و یا بیشتر از ۳۱ سال
تعداد	۴۶	۳۱ و یا بیشتر از ۳۱ سال
تعداد	۵۴	۳۱ و یا بیشتر از ۳۱ سال
تعداد	۴۷	۳۱ و یا بیشتر از ۳۱ سال
تعداد	۳۹	۳۱ و یا بیشتر از ۳۱ سال
تعداد	۳۸	۳۱ و یا بیشتر از ۳۱ سال
تعداد	۲۴	۳۱ و یا بیشتر از ۳۱ سال
تعداد	۱۷	۳۱ و یا بیشتر از ۳۱ سال
رشته تحصیلی	تعداد	رشته
تعداد	۱۸۸	تربیت بدنی
تعداد	۷۷	غیر از تربیت بدنی

جدول ۲. نتایج آزمون بارتلت و KMO پرسشنامه

آزمون کرویت بارتلت			شاخص KMO
p	df	χ^2	
۰/۰۰۱	۲۶۴	۱۱۳۵/۶۲	۰/۸۷

نتایج تحلیل عاملی تأییدی مندرج در جدول ۳ نشان می‌دهد که از ۱۵ نقطه قوت ورزش قهرمانی کشور که از روش دلفی به دست آمده بود، در تحلیل عاملی تنها ۱۰ مورد از بار عاملی قابل قبولی برخوردار بودند و سایر عامل‌ها به دلیل اینکه بار عاملی کمتر از ۰/۳ و مقدار t-value کمتر از ۲ داشتند، حذف شدند.

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد با توجه به اینکه ضریب KMO بیشتر از ۰/۷ است، اندازه نمونه‌ها برای تحلیل عاملی مناسب است. همچنین با توجه به اینکه میزان آزمون بارتلت از ۰/۰۵ کوچک‌تر است، گویه‌ها ارتباط معناداری برای فراهم کردن مبنای معقول برای تجزیه و تحلیل عوامل مرتبط با یکدیگر دارند. به بیان دیگر تحلیل عاملی برای شناسایی ساختار مدل عاملی مناسب است.

جدول ۳. نتایج تحلیل عاملی تأییدی مربوط به نقاط قوت توسعه ورزش قهرمانی ایران

t-value	بار عاملی	سؤالات
۹/۲۱	۰/۸۲۶	حمایت دولت و مجلس از ورزش قهرمانی
۷/۲۳	۰/۷۴۸	جهانی بودن برخی از رشته‌های ورزشی (مانند کشتی، تکواندو، وزنه‌برداری و ...)
۸/۱۴	۰/۷۳۲	افزایش مشارکت بیشتر بانوان در ورزش قهرمانی
۷/۱	۰/۷۲۵	وجود تحقیقات متعدد در حوزه استعدادیابی
۷/۰۳	۰/۷۱۷	وجود استعدادهای فراوان در بیشتر رشته‌های ورزشی
۷/۶۲	۰/۶۹۱	توسعه کیفی برخی از رشته‌های گروهی مانند والیبال و بسکتبال در سطح آسیا و جهان
۷/۱۱	۰/۶۸۱	استقبال عمومی از ورزش قهرمانی در سطح کشور
۶/۲	۰/۶۷۱	توسعه و پیشرفت رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی در سال‌های اخیر
۵/۱۷	۰/۵۷۷	جمعیت جوان کشور
۴/۱۴	۰/۴۹۲	وجود مراکز استعدادیابی در استان‌های مختلف
۱/۷۸	۰/۲۵۶	گسترش روزافزون هیأت‌های ورزشی به‌عنوان مجاری کشف و پرورش استعداد در سطح کشور
۱/۹۵	۰/۲۵۴	وضعیت نسبتاً قابل قبول در کسب مدال‌های نقره و برنز در مسابقات المپیک
۱/۹۲	۰/۲۳۱	استعدادهای بالقوه ورزشی ایران، به‌ویژه در ورزش‌های انفرادی
۱/۴۳	۰/۲۲۱	تنوع اقلیمی مناسب برای رشته‌های ورزشی گوناگون (کوه، صحرا، دریا و رودخانه)
۱/۳۲	۰/۱۵۲	ارتقای نسبی سطح تحصیلات و درجه کارت مربیگری، داوری و مربیان کشور

جدول ۴. نتایج تحلیل عاملی تأییدی مربوط به ضعف‌های توسعه ورزش قهرمانی ایران

t-value	بار عاملی	سؤالات
۱۲/۵۱	۰/۹۱۲	عدم توزیع مناسب امکانات، اماکن و تأسیسات ورزشی در سطح کشور
۹/۱	۰/۸۹۴	ناهماهنگی در برگزاری مسابقات ورزشی در بین نهادهای مختلف متولی ورزش
۹/۱۴	۰/۸۴۲	نبودن و عدم اجرایی برنامه راهبردی در ورزش قهرمانی
۸/۸۹	۰/۸۳۶	فقدان ارتباط مناسب بین ورزش قهرمانی با پتانسیل علمی کشور
۹/۳۴	۰/۸۱	نظام استعدادیابی ناکارآمد در ورزش کشور
۸/۲۶	۰/۷۹۶	تفاوت سطح فنی ورزش آقایان و بانوان در بسیاری از رشته‌های ورزشی
۸/۲۱	۰/۷۶	عدم تعادل بین کمیت ورزشکاران در سه حوزه ورزش همگانی، قهرمانی و حرفه‌ای
۷/۵۳	۰/۶۹۴	عدم بهره‌گیری از متخصصان علمی ورزش در سطوح مختلف مدیریتی ورزش
۷/۱۹	۰/۶۷۳	ناکارآمدی نظام گزینش بازیکنان تیم‌های ملی در رده‌های سنی مختلف
۶/۴۹	۰/۵۸۲	علمی و به‌روز نبودن دانش فنی در بسیاری از رشته‌های ورزشی
۶/۶۵	۰/۵۷۹	عدم هماهنگی مناسب در بین بخش‌های مختلف کشور از جمله وزارت ورزش و جوانان، کمیته ملی المپیک، وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم و تحقیقات و فناوری و ...
۶/۴۷	۰/۵۳۲	مشکلات فرهنگی و اجتماعی برای حضور بانوان در مسابقات بین‌المللی ورزشی
۵/۴۸	۰/۸۴	ضعف در نظام پرداخت در دستمزد به مربیان (در سطح ملی و کشور) و ورزشکاران ملی
۵/۶۶	۰/۴۳۹	عدم احراز پست‌های تأثیرگذار در مجامع بین‌المللی ورزشی
۴/۵۸	۰/۳۸۸	ناکارآمدی دوره‌های مربیگری
۱/۸۳	۰/۲۵۳	عدم توجه به ورزش مدارس به عنوان یکی از مهم‌ترین زیرساخت‌های ورزش قهرمانی
۱/۶۳	۰/۲۴۱	فقدان کتاب‌ها و منابع ویژه میزبانی و برگزاری رویدادهای بزرگ ورزشی در کشور
۱/۱۷	۰/۲۱۱	بی‌توجهی به مسابقات و استعدادهای ورزشی مناطق محروم و دورافتاده
۰/۹۸	۰/۱۷۳	نظام استعدادیابی ناکارآمد در ورزش کشور

کشور که از روش دلفی به‌دست آمده بودند، تنها ۱۵ مورد

از بار عاملی قابل قبولی برخوردار بودند و سایر عامل‌ها

نتایج تحلیل عاملی تأییدی مندرج در جدول ۴ نشان

می‌دهد که از ۱۹ نقطه ضعف توسعه ورزش قهرمانی

به دلیل اینکه بار عاملی کمتر از ۰/۳ و مقدار t-value

کمتر از ۲ داشتند، حذف شدند.

جدول ۵. نتایج تحلیل عاملی تأییدی مربوط به فرصت‌های توسعه ورزش قهرمانی ایران

t-value	بار عاملی	سئوالات
۱۲/۹۷۵	۰/۹۱۲	اعتبارات مناسب ورزش قهرمانی در مقایسه با ورزش همگانی
۱۰/۷۸	۰/۸۵۴	وجود قهرمان المپیک، جهانی و آسیایی تحصیلکرده در رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی
۹/۳۲	۰/۷۸۱	وجود متخصصان علمی متعدد در حوزه ورزش
۵/۸۴	۰/۴۶۴	تأسیس شبکه ورزش در صداوسیما و توجه مناسب صداوسیما به پخش رقابت‌های بین‌المللی
۴/۵۱	۰/۴۱۲	گرایش بسیاری از بانوان به ورزش قهرمانی
۳/۳۲	۰/۳۹۱	وجود اعتبارات خاص در المپیک سولیداریتی برای توسعه ورزش قهرمانی در کشورهای مختلف
۱/۹۲	۰/۲۷۱	کثرت جمعیت جوان سرشار از استعداد کشور
۱/۸۶	۰/۲۴۶	دیدگاه مناسب دولت جهت توسعه و تجهیز اماکن، و تجهیزات ورزش قهرمانی در کشور
۱/۷۳	۰/۲۳۱	کمیت مناسب معلمان ورزش در کشور (در کلیه مقاطع تحصیلی)
۰/۹۸	۰/۱۸۶	کمیت مربیان داوران ورزشی
۰/۹۶	۰/۱۷۸	کمیت مناسب مربیان ورزشی

عاملی قابل قبولی برخوردار بودند و سایر عامل‌ها به دلیل

اینکه بار عاملی کمتر از ۰/۳ و مقدار t-value کمتر از ۲

داشتند، حذف شدند.

نتایج تحلیل عاملی تأییدی مندرج در جدول ۵ نشان

می‌دهد که از یازده فرصت به‌دست‌آمده از روش دلفی

برای توسعه ورزش قهرمانی کشور فقط شش مورد از بار

جدول ۶. نتایج تحلیل عاملی تأییدی مربوط به تهدیدها توسعه ورزش قهرمانی ایران

t-value	بار عاملی	سئوالات
۹/۳۷	۰/۷۴۹	کاهش ارزش پول ملی در مقایسه با ارزهای خارج و تأثیر منفی بر بودجه فدراسیون‌های ورزشی
۹/۱۵	۰/۷۲۱	ضعف اقتصادی برخی از خانواده‌ها
۸/۹۸	۰/۶۸۲	عدم تعهد به اجرای برنامه جامع در بین برخی از مسئولان ورزش کشور
۸/۹۶	۰/۶۵۴	توجه بسیاری از مدیران ورزش کشور بر مدال‌آوری و کارایی و عدم توجه به اثربخشی
۸/۸۶	۰/۶۴۵	از دست دادن کرسی‌های مختلف در کنفدراسیون‌های آسیایی و جهانی
۸/۶۲	۰/۶۲۳	نبود قوانین حمایتی از حامیان مالی در حوزه ورزش قهرمانی
۷/۳۷	۰/۵۶۹	عدم اقبال بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری در بسیاری از رشته‌های ورزشی
۴/۲۶	۰/۳۹۱	وجود قوانین در برخی از فدراسیون‌های ورزشی برای عدم حضور بانوان با پوشش اسلامی در رقابت‌های بین‌المللی
۱/۵۶	۰/۲۸۱	افزایش هزینه‌های ساخت و نگهداری اماکن ورزشی
۱/۲۹	۰/۲۵۱	تمرکز مسئولان کشور و رسانه‌های گروهی بر نتیجه‌گرایی در ورزش به جای فرایندگرایی
۱/۳۸	۰/۲۱۷	افزایش قیمت تجهیزات و لوازم ورزشی به دلیل تحریم و روی‌آوری ورزشکاران نخبه به استفاده از لوازم غیراستاندارد
۱/۱۲	۰/۲۱۱	فقدان مسیر ترقی و پرورش ورزشکار در کشور
۰/۹۸	۰/۱۹۷	بی‌حوصله بودن برخی مدیران ورزش کشور و تکیه آنان بر طرح‌های زودبازده
۰/۸۶	۰/۱۸۷	تقدم اقدامات سلیقه‌ای بر اجرای برنامه‌های راهبردی در بین برخی از مدیران ورزش کشور
۰/۸۳	۰/۱۸۴	عدم حمایت مالی از قهرمانان ملی
۰/۸۰	۰/۱۷۴	تحریم‌های اقتصادی و سیاسی

ورزش قهرمانی کشور فقط هشت مورد از بار عاملی قابل

قبولی برخوردار بودند و سایر عامل‌ها به دلیل اینکه بار

نتایج تحلیل عاملی تأییدی مندرج در جدول ۶ نشان

می‌دهد که از شانزده تهدید به‌دست‌آمده برای توسعه

عاملی کمتر از ۰/۳ و مقدار t-value کمتر از ۲ دارند، حذف شدند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر تحلیل عاملی نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای توسعه ورزش قهرمانی ایران بود. یافته‌ها نشان داد نقاط قوت توسعه ورزش قهرمانی ایران عبارتند از وجود تحقیقات متعدد در حوزه استعدادیابی، وجود مراکز استعدادیابی در استان‌های مختلف، توسعه و پیشرفت رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی در سال‌های اخیر، جهانی بودن برخی از رشته‌های ورزشی (مانند کشتی، تکواندو، وزنه‌برداری و ...)، استقبال عمومی از ورزش قهرمانی در سطح کشور، جمعیت جوان کشور، حمایت دولت و مجلس از ورزش قهرمانی، وجود استعداد‌های فراوان در بیشتر رشته‌های ورزشی، توسعه کیفی برخی از رشته‌های گروهی مانند والیبال و بسکتبال در سطح آسیا و جهان، افزایش مشارکت بیشتر بانوان در ورزش قهرمانی، که با نتایج مطالعات باقرپور (۱۳۸۷)، حسینی و همکاران (۱۳۹۲)، خسروی‌زاده و همکاران (۱۳۸۸)، موسوی، حبیبیان و صفانیا (۲۰۱۲) و ماکاتو و همکاران (۲۰۱۳) که هر کدام به نوعی به توان بالقوه فکری و اجرایی در ورزش کشور، استقبال مناسب از ورزش قهرمانی، توجه ویژه مسئولان به ورزش قهرمانی، کیفیت ورزش قهرمانی و کسب مقام در سطوح ملی و بین‌المللی اشاره داشته‌اند، همخوانی دارد (۱۵، ۱۳، ۴، ۳، ۱). برای توسعه ورزش قهرمانی در کشور وجود نقاط قوتی که به آنها اشاره شد ضروری است. نقاط قوتی که می‌توان با بهره‌مندی از آنها سطح ورزش قهرمانی را از وضعیت فعلی که رتبه پنجمی بازی‌های آسیایی و رتبه هفدهم آخرین دوره بازی‌های المپیک است، ارتقا بخشید. مسئولان ورزش کشور در وزارت ورزش و جوانان، کمیته ملی المپیک و به‌طور ویژه فدراسیون‌های فعال در حوزه

ورزش قهرمانی که در رقابت‌های المپیک، بازی‌های آسیایی، مسابقات جهانی و آسیایی شرکت می‌کنند، چنانچه از حمایت‌های ویژه‌ای که مجلس شورای اسلامی و دولت از ورزش قهرمانی دارند، استفاده ببرند و طی یک برنامه راهبردی این حمایت‌ها را به‌صورت معنوی و مادی به سمت استعداد‌های فراوان در رشته‌های ورزشی و جمعیت جوان کشور و به‌ویژه مراکز استعدادیابی در استان‌ها سوق دهند، به‌نظر می‌رسد چنین استعداد‌هایی به‌طور هدفمند پرورش یابند و برای ارتقای ورزش قهرمانی کشور مفید خواهند بود. همان‌طور که نتایج پژوهش حسینی و همکاران (۱۳۹۲) نشان داد وضعیت اقتصادی خانواده‌های دارای استعداد ورزشی و همچنین عدم ارتباط بین پرورش‌یافتگان ورزشی در پایگاه‌های استعدادیابی استان‌ها با فدراسیون‌ها و نهادهای بالادستی مرتبط با ورزش قهرمانی از ضعف‌های توسعه مراکز استعدادیابی در کشور به‌شمار می‌رود (۲). از این‌رو چنانچه حمایت‌های ویژه از آنها انجام گیرد نه اینکه استعدادها شناسایی شده از مسیر در اختیار قرار گرفتن برای کسب نتیجه مطلوب برای کشور منحرف نخواهند شد، بلکه این استعدادها علاوه بر خدمت به توسعه ورزش قهرمانی در سطح ملی، در نهایت به کسب موفقیت در سطوح بین‌المللی در رشته‌های مختلف کمک شایانی خواهند کرد. از سویی دیگر دو اتفاق مهم و تأثیرگذاری که در سال‌های اخیر در ورزش کشور رخ داده است، یکی موفقیت نسبی برخی از رشته‌های گروهی مانند بسکتبال و والیبال و همچنین مشارکت بیشتر بانوان در ورزش قهرمانی بوده است. همان‌طور که نتایج این رشته‌ها در بازی‌های آسیایی نشان داد و کسب مدال‌های ارزشمند در آن بازی‌ها توسط بانوان ورزشکار به‌دست آمد، چنانچه مسئولان ورزش بتوانند از این نقطه قوت بهره مناسب ببرند و با هماهنگی و بهره‌مندی از نتایج پژوهش‌های علمی موجود در دانشکده‌های

تربیت بدنی و با همکاری متخصصان دانشگاهی و مسئولان جراید و رسانه‌های مختلف این نقاط قوت را بیشتر به جامعه نشان دهند و حتی حمایت‌های مادی و معنوی انجام گرفته توسط دولت، مجلس و مسئولان کشور را برجسته سازند و در اختیار جامعه قرار دهند، به نظر می‌رسد با وجود دلگرم شدن قهرمانان حاضر برای کسب نتایج بهتر در آینده، بسیاری دیگر از استعدادها موجود در ورزش و همچنین سایر افراد به ورزش قهرمانی روی آورند. در صورتی که کمیت ورزشکاران حوزه ورزش قهرمانی افزایش یابد، رقابت در این حوزه افزایش می‌یابد و نتیجه آن افزایش سطح کیفی ورزش قهرمانی خواهد بود. در نتیجه موفقیت ورزش قهرمانی در عرصه‌های بین‌المللی دور از دسترس نخواهد بود. در این زمینه می‌توان به عملکرد مناسب فدراسیون تکواندو اشاره کرد که با برگزاری لیگ‌های مختلف در رده‌های سنی خردسال، نونهال، نوجوانان، جوانان و بزرگسالان در سطوح گوناگون از جمله شهر، استان و کشور، سطح کیفی این رشته افزایش پیدا کرده و موفقیت‌های چشمگیری در رده‌های مختلف سنی در مسابقات المپیک، جهانی و آسیایی در این رشته به دست آمده است (۴). از این رو توجه مدیران و مسئولان حوزه ورزش قهرمانی به نقاط قوت مستخرج از نتایج پژوهش حاضر برای توسعه ورزش قهرمانی توصیه می‌شود.

یافته‌های پژوهش نشان داد توسعه ورزش قهرمانی در کشور با ضعف‌هایی مانند نظام استعدادیابی ناکارآمد در ورزش کشور، عدم تعادل بین کمیت ورزشکاران در سه حوزه ورزش همگانی، قهرمانی و حرفه‌ای، ناکارآمدی نظام گزینش بازیکنان تیم‌های ملی در رده‌های سنی مختلف، ناهماهنگی در برگزاری مسابقات ورزشی در بین نهادهای مختلف متولی ورزش، توزیع نامناسب امکانات، اماکن و تأسیسات ورزشی در کشور، تفاوت سطح فنی ورزش

آقایان و بانوان در بسیاری از رشته‌های ورزشی، عدم هماهنگی مناسب در بین بخش‌های مختلف کشور از جمله وزارت ورزش و جوانان، کمیته ملی المپیک، وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم و تحقیقات و فناوری و ...، ضعف در نظام پرداخت در دستمزد به مربیان (در سطح ملی و کشور) و ورزشکاران ملی، فقدان ارتباط مناسب بین ورزش قهرمانی با پتانسیل علمی کشور، عدم بهره‌گیری از متخصصان علمی ورزش در سطوح مختلف مدیریتی ورزش، علمی و به روز نبودن دانش فنی در بسیاری از رشته‌های ورزشی، ناکارآمدی دوره‌های مربیگری، نبود عدم اجرای برنامه راهبردی در ورزش قهرمانی، مشکلات فرهنگی و اجتماعی برای حضور بانوان در مسابقات بین‌المللی ورزشی، عدم احراز پست‌های تأثیرگذار در مجامع بین‌المللی ورزشی مواجه است که نتایج پژوهش با برخی از یافته‌های مطالعات حسینی و همکاران (۱۳۹۱)، گودرزی و همکاران (۱۳۸۶)، غفرانی و همکاران (۱۳۸۹) و ماکاتو و همکاران (۲۰۱۳) از جمله عدم توجه به نیروها و منابع انسانی کارآمد، ضعف در دوره‌های آموزشی، مشکلات ورزش بانوان، نداشتن پست‌های بین‌المللی مؤثر و کارآمد همخوانی دارد (۱۳، ۹، ۶، ۲). همان‌طور که نتایج نشان می‌دهد توسعه ورزش قهرمانی با چالش‌ها و ضعف‌های عمده‌ای مواجه است؛ از جمله عدم تعادل بین کمیت افراد فعال در حوزه ورزش همگانی و قهرمانی. به نظر می‌رسد عدم کمیت مطلوب در حوزه ورزش همگانی تأثیر معناداری در توسعه ورزش قهرمانی داشته باشد. در جایی که هنوز افراد زیادی در جامعه به‌ویژه در خانواده‌ها با انجام فعالیت‌های ورزشی بیگانه‌اند، چگونه می‌توان انتظار داشت اعضای خانواده و به‌ویژه فرزندان خود را به سمت فعالیت‌های ورزشی از جمله ورزش قهرمانی هدایت کنند. از این رو ضروری است مسئولان ورزش به‌ویژه مسئولان تأثیرگذار در حوزه ورزش همگانی وزارت ورزش و جوانان

های موجود برای توسعه ورزش قهرمانی عدم شفاف بودن و نظام‌مند بودن دستمزدهای قهرمانان و مربیان تیم‌های ملی و مربیان سازنده است. توفیق در ورزش قهرمانی مستلزم صرف وقت طولانی توسط مربیان و ورزشکاران و حضور مستمر آنها در اردوهای تدارکاتی برای حضور در رقابت‌های مختلف بین‌المللی است. این در حالی است که نسبت به وضعیت معیشتی و تأمین نیازهای مالی ورزشکاران، مربیان و حتی مربیان سازنده نظام مشخص و واحدی وجود ندارد. چنین وضعیتی موجب می‌شود که بسیاری از ورزشکاران مستعد دغدغه‌های مختلف معیشتی پس از قهرمانی خود را داشته باشند و حتی ورزش قهرمانی را خیلی زود ترک کنند. از این‌رو ضروری است در اولویت برنامه‌های مسئولان ورزش کشور تدوین نظام پرداخت حقوق و دستمزد و جوایز قهرمانان، مربیان تیم‌های ملی و مربیان سازنده قرار گیرد. از سویی دیگر تحقق چنین عواملی مستلزم تدوین و اجرای برنامه راهبردی با همکاری متخصصان دانشگاهی کارآمد و فعال و دارای تجربه در این حوزه است که بهره‌مندی از تجارب آنها به مسئولان ورزش کشور توصیه می‌شود. در این زمینه با توجه به اینکه ورزش کشور و برخی از رشته‌های مدال‌آور مانند دو و میدانی، شنا و ژیمناستیک با علم روز دنیا فاصله معناداری دارند، ضروری است متولیان و مسئولان ورزش کشور با هماهنگی کمیته ملی المپیک و فدراسیون‌های مربوط با بهره‌مندی از تجارب مربیان صاحب‌نام دنیا به کاهش فاصله موجود اقدام کنند تا سطح کیفی رشته‌های مزبور طی چند سال افزایش یابد و از این طریق به شکوفایی ورزش قهرمانی کمک شایانی شود. از آنجا که ورزش بانوان پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی به دلایل مختلف دچار کم‌کاری شده و کیفیت ورزش بانوان با آقایان اختلاف معناداری دارد، ضروری است مسئولان ورزش بانوان در وزارت ورزش و جوانان و

با همکاری دیگر نهادهای فعال در حوزه ورزش همگانی مانند شهرداری‌ها، نیروهای مسلح، آموزش و پرورش، بسیج، وزارت کار و امور اجتماعی، مسئولان صنایع مختلف، وزارت علوم تحقیقات و فناوری که دارای بستر و امکانات مناسب از جمله اماکن و سالن‌های ورزشی هستند، در اقدامی هماهنگ و همسو زمینه مشارکت افراد بیشتری را در فعالیت‌های ورزشی مهیا کنند. در صورت چنین اقدامی علاوه بر مهیا شدن زمینه مناسب برای انجام فعالیت‌های ورزشی در کشور، افزایش فرهنگ ورزش کردن نیز در بین خانواده‌های دارای استعداد ورزشی افزایش می‌یابد و از بین آنها تعداد زیادی مستعد ورزش قهرمانی به حوزه ورزش قهرمانی معرفی می‌شوند. اما توسعه ورزش قهرمانی در کشور مستلزم هماهنگی در بخش‌های مختلف به‌منظور هدایت اعتبارات موجود در حوزه ورزش است. در حال حاضر رقابت‌های مختلف ورزشی توسط نهادهای گوناگون از جمله فدراسیون‌های ورزشی، آموزش و پرورش، آموزش عالی، نیروهای مسلح، وزارت کار و بسیج در حال برگزاری است که هر کدام از نهادهای مزبور هزینه‌های زیادی برای برگزاری رقابت‌های مختلف صرف می‌کنند. در این زمینه به‌نظر می‌رسد برون‌داد برگزاری چنین رویدادهایی در توسعه ورزش قهرمانی کشور تأثیر زیادی نداشته است. از این‌رو توصیه می‌شود با توجه به اینکه مسئولیت سازماندهی ورزش در کشور بر عهده وزارت ورزش و جوانان است و مسئولیت فنی رشته‌های مختلف بر عهده فدراسیون‌های ورزشی، با تشکیل کمیته‌ای به نام کمیته سازماندهی رقابت‌های ورزشی نسبت به تقسیم کار هدفمند برای برگزاری مسابقات ورزشی اقدام شود تا هزینه کردن اعتبارات ورزش قهرمانی هدفمند شوند و توسعه ورزش قهرمانی با روند و سرعت مطلوب‌تری انجام گیرد و در آخر برگزاری مسابقات ورزشی در کشور نظام‌مند شود. از دیگر ضعف-

ورزشی ضروری است. با توجه به اینکه دولت عزم جدی و توجه کافی به تکمیل پروژه‌های ناتمام ورزشی و تهیه و تدارک تجهیزات به‌روز برای ورزش کشور دارد، به‌نظر می‌رسد مسئولان ورزش کشور از این فرصت و اعتبارات مختلفی که از المپیک سولیداریتی جذب ورزش کشور می‌شود و همچنین بهره‌مندی از تجارب متخصصان علمی کشور نسبت به تقویت نقاط قوت و کاهش ضعف‌های توسعه ورزش کشور استفاده بهینه ببرند.

یافته‌های پژوهش مبین آن است که تهدیدهای ورزش قهرمانی کشور عبارتند از کاهش ارزش پول ملی در مقایسه با ارزهای خارج و تأثیر منفی بر بودجه فدراسیون‌های ورزشی، توجه بسیاری از مدیران ورزش کشور بر مدال‌آوری و کارایی و عدم توجه به اثربخشی، عدم اقبال بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری در بسیاری از رشته‌های ورزشی، نبود قوانین حمایتی از حامیان مالی در حوزه ورزش قهرمانی، وجود قوانین در برخی از فدراسیون‌های ورزشی برای عدم حضور بانوان با پوشش اسلامی در رقابت‌های بین‌المللی، عدم تعهد به اجرای برنامه جامع در بین برخی از مسئولان ورزش کشور، ضعف اقتصادی برخی خانواده‌ها، از دست دادن کرسی‌های مختلف در کنفدراسیون‌های آسیایی و جهانی که نتایج پژوهش با برخی از مطالعات سیف پناهی شعبانی و همکاران (۱۳۹۰)، خسروی‌زاده و همکاران (۱۳۸۸)، نظری و همکاران (۲۰۱۳)، تقی بیگلو و همکاران (۲۰۱۱) و یوپینگ (۲۰۱۳) که به مواردی چون نبود خیرین و حامیان مالی کافی، محدودیت‌های ورزش بانوان در مسابقات ورزشی، مشکلات حقوقی و ضعف قوانین و مقررات دولتی، توجه به مدال‌آوری اشاره کرده‌اند، همخوانی دارد (۲۱، ۱۹، ۱۶، ۵، ۴). تهدیدهای به‌دست‌آمده برای توسعه ورزش قهرمانی کشور در نتایج پژوهش بیانگر این است که مسئولان در برنامه‌ریزی‌های

همچنین فدراسیون‌های مختلف با بهره‌گیری از تجارب ورزش بخش آقایان و با حفظ تمام ارزش‌های اسلامی و ایرانی نسبت به ارتقای سطح کیفی ورزش بانوان اقدام کنند. در آخر با توجه به اینکه عدم داشتن پست‌های تأثیرگذار در مجامع بین‌المللی ورزشی به‌دفعات موجب پامال شدن حق و حقوق تیم‌ها و ورزشکاران کشور شده، ضروری است مسئولان وزارت ورزش، کمیته ملی المپیک، فدراسیون‌های ورزشی و مسئولان وزارت امور خارجه کمیته‌ای با نام کمیته کسب کرسی‌های بین‌المللی ورزشی در وزارت و جوانان تشکیل دهند و نسبت به شناسایی افراد واجد شرایط در رشته‌های مختلف ورزشی و سرمایه‌گذاری و حمایت معنوی و مادی از آنها نسبت به اخذ پست‌های تأثیرگذار بین‌المللی ورزشی اقدام کنند.

نتایج نشان داد فرصت‌های ورزش قهرمانی کشور عبارتند از وجود متخصصان علمی متعدد در حوزه ورزش، وجود قهرمان المپیک، جهانی و آسیایی تحصیلکرده در رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی، دیدگاه مناسب دولت جهت توسعه و تجهیز اماکن، و تجهیزات ورزش قهرمانی در کشور، گرایش بسیاری از بانوان به ورزش قهرمانی، وجود اعتبارات خاص در المپیک سولیداریتی برای توسعه ورزش قهرمانی در کشورهای مختلف که نتایج پژوهش با برخی از یافته‌های مطالعات سیف پناهی شعبانی و همکاران (۱۳۹۰)، گودرزی (۱۳۹۲)، فدراسیون‌های نیوزیلند (۲۰۱۲)، فدراسیون ورزش‌های سه‌گانه ایالات متحده (۲۰۱۴) که در آنها به منابع انسانی کیفی در دانشگاه‌ها و سازمان‌های ورزشی، استقبال بانوان از ورزش قهرمانی، وجود اعتبارات در نهادهای بین‌المللی و کمک خیرین اشاره شده است، همخوانی دارد (۱۷، ۱۸، ۸، ۵). همان‌طور که یافته‌ها نشان می‌دهد فرصت‌های بسیاری برای توسعه ورزش قهرمانی در کشور وجود دارد. برای توسعه ورزش قهرمانی وجود امکانات، تجهیزات و اماکن

برای وی نمی‌توان پیدا کرد. از این رو توصیه می‌شود مسئولان ورزش قهرمانی و فدراسیون‌های ورزشی برای جبران چنین تهدیدی تنها به یک قهرمان خاص در رقابت‌های مختلف اکتفا نکنند و از جمعیت جوان و استعداد‌های موجود در رشته‌های مختلف استفاده بهینه ببرند و زمینه پرورش قهرمانان جدید به‌منظور جایگزین کردن آنها به‌جای قهرمانان برجسته فعلی را داشته باشند. در این زمینه تدوین نظام قهرمانان ملی برای حضور در تیم‌های ملی توصیه می‌شود. در پایان به مسئولان ورزش کشور، کمیته ملی المپیک و فدراسیون‌های مختلف ورزشی توصیه می‌شود با بهره‌مندی از نتایج پژوهش حاضر از نقاط قوت و فرصت‌های به‌دست‌آمده استفاده بهینه ببرند تا نقاط ضعف را به نقاط قوت و تهدیدها را به فرصت برای توسعه ورزش تبدیل کنند.

بلندمدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت خود به نوسانات ارزش ریال در مقایسه با سایر ارزها توجه نشان دهند. چنانچه ارزش ریال در مقایسه با سایر ارزهای خارجی کاهش یابد، حداقل در کوتاه‌مدت تأثیر منفی بر اجرای برنامه‌ها نداشته باشند. در این زمینه توصیه می‌شود میزان ارز مورد نیاز ورزش کشور به‌طور سالانه در اختیار مسئولان ورزش کشور قرار گیرد تا نوسانات احتمالی به‌وجودآمده در ارزش ریال، حداقل در کوتاه‌مدت تأثیر منفی بر اجرای برنامه‌های ورزش قهرمانی کشور نداشته باشد. از دیگر تهدیدهایی که در سال‌های اخیر بر توسعه ورزش قهرمانی تأثیرگذار بوده است، موضوع نتیجه‌گرایی بسیاری از فدراسیون‌ها و نهادهای ورزشی است. وجود چنین تفکری در بین مسئولان ورزش کشور مانع از پرورش چهره‌های جدید و پشتوانه‌سازی برای قهرمانان صاحب‌نام شده است. به‌طوری‌که چنانچه یک قهرمان برجسته دوره قهرمانی‌اش به اتمام می‌رسد، متأسفانه سال‌ها جایگزین شایسته‌ای

منابع و مأخذ

۱. باقرپور، محمدمهدی. (۱۳۸۷). "بررسی و مقایسه انگیزه‌های شرکت در ورزش قهرمانی و همگانی مردم رشت". پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد، دانشکده تربیت بدنی دانشگاه گیلان، ص ۱.
۲. حسینی، گلاره؛ حمیدی، مهرزاد و تجاری، فرشاد. (۱۳۹۱). "تدوین برنامه راهبردی ورزش دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی". نشریه مدیریت ورزشی، دوره ۴، ش ۱۵، ص ۳۳-۱۵.
۳. حسینی، سیدشاهو؛ حمیدی، مهرزاد؛ قربانیان رجبی، آسیه و سجادی، سید نصرالله. (۱۳۹۲). "شناسایی قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای استعدادیابی در ورزش قهرمانی جمهوری اسلامی ایران و تنگناها و چالش‌های فراروی آن". نشریه مدیریت ورزشی، ش ۱۷، ص ۵۴-۲۴.
۴. خسروی‌زاده، اسفندیار؛ حمیدی، مهرزاد؛ یدالهی، جهانگیر و خبیری، محمد. (۱۳۸۸). "شناسایی قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران و تنگناها و چالش‌های فراروی آن". نشریه مدیریت ورزشی، ش ۱، ص ۳۵-۱۹.
۵. سیف پناهی شعبانی، جبار؛ گودرزی، محمود؛ حمیدی، مهرزاد و خطیبی، امین. (۱۳۹۰). "طراحی و تدوین راهبرد توسعه ورزش قهرمانی استان کردستان". نشریه مدیریت ورزشی، ش ۸، ص ۷۳-۵۷.

۶. غفرانی، محسن؛ گودرزی، محمود؛ سجادی، سید نصرالله؛ جلالی فراهانی، مجید؛ مقدسی، مهدی؛ نقیب طباطبایی سید علی و علی دوست قهفرخی، ابراهیم. (۱۳۸۹). "طراحی و تدوین راهبرد توسعه ورزش قهرمانی استان سیستان و بلوچستان". نشریه مدیریت ورزشی، ش ۴، صص ۱۶۹-۱۹۰.
۷. کشاورز، لقمان. (۱۳۹۲). "تحلیل عوامل مؤثر بر عملکرد هیئت تکواندو استان تهران". طرح پژوهشی، دانشگاه پیام نور، گرمسار، صص ۸۳-۸۵.
۸. گودرزی، مهدی. (۱۳۹۲). "تبیین وضعیت موجود اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور با استفاده از تحلیل SWOT". پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، دوره ۲، ش ۱۵، صص ۶۱-۷۲.
۹. گودرزی، محمود و هنری، حبیب. (۱۳۸۶). "طراحی و تدوین نظام جامع ورزش کشتی کشور". نشریه حرکت، ش ۱۴، صص ۳۳-۵۴.
۱۰. مظفری، سید امیراحمد. (۱۳۸۸). "طراحی و تدوین نظام جامع ورزش قهرمانی کشور". طرح پژوهشی، پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزش، ص ۱.

11. Kaplan, R. S., Norton, D. P. (2001). "The strategy-focused organization: How balanced scorecard companies thrive in new business environment". Boston, MA: Harvard Business School Press, pp: 24-38.

12. Kostas, K. Kaplanidou, K. (2010). "Event leveraging of mega sport events: A SWOT analysis approach". International Journal of Event and Festival Management, 1(3), pp: 170-185.

13. Makoto, M., Bernardus, V. D. S., Sumayya, K., Alec, M., Gert, O., Fikile, M. (2012). "Strategic plan for the fiscal years 2012 – 2016". Ministry of Sport and Recreation, South Africa. Available from: <http://www.srsa.gov.za>.

14. Michael, J. Doorsi, A. (2002). "Strategic planning in higher education". New Edition for Higher Education, 116, pp: 39-48.

15. Moosavi, S. J., Habibian, M., Safania, A. M. (2012). "I.R. Iran wrestling strategy specifying, determining and analyzing strengths, weaknesses, opportunities and threats (SWOT)". International Research Journal of Applied and Basic Sciences, 3(9), pp: 1769-1778.

16. Nazari, R., Pour Abedi, H. (2013). "Development of perspectives and strategic planning in sport". Management and Administrative Sciences Review, 2(2), pp: 104-113.

17. New Zealand Hockey Federation. (2012). "The hockey strategy". New Zealand Federation. Available from: www.hockeynz.co.nz.

18. Pan American Triathlon Confederation (2014). "PATCO. 2014 – 2020 strategic plan". PATCO Congress Minutes, Florida, USA, pp: 1-29.

19. Taghibigloo, N., Kohandel, M., Darbani, H., Heidary, A. (2011). "Strategic formulation for championship sport in Zanjan province". *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 1, pp: 203-211 .

20. The Chinese Olympic Committee. (2008). "Beijing 2008 Olympic winter games". Available from: <http://en.olympic.cn>.

21. Yuping, C. (2013). "Chinese rhythmic gymnastics development trend research based on the SWOT analysis". Beijing Sport University. Available from: <http://www.dissertationtopic.net/doc/1970422>.